

מסורת הש"ס

6) נכרת לה: ספחים
מ.ד. 1) 2) ספיקו שם:
למטה ספיקו מ"ג
3) [ספיקו] להלכה
ספיקו ה"ה ספיקו ע"ג.
ד) לקמן ה"ה.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה והוצין וכו'
במצות ברה"ב סבך כשר.
ע"י לקמן דף ט"ג תוס'
ד"ה ה"ה ק"ה מלוקק:

מוסף רש"י

בית. שנתמלא חמץ במוט
ומילאכו עפר או זרורות
ויטלו מנוטל ויהי טומאה
לזאת שאין לה אכל
למטה וקוקט ויטלו עד
הרקיע והמלאה על הגג
טמא וכל טומאה שאין
לה אכל טמא טוקט
ועולה עד הרקיע מאמר
נכרת נפק מ' שמו
והוצין ע"ג. לא ביטלו
לא. טעם וכן טומאה
טוקט למטה מן הגג
שם לה אכל למטה
(שם ע"ג). תבן ואין
עמיד לפנותו. מלאכה
תבן ודיוטלו חמץ ששני תבן
לו מכל מקום לא יטלו
כפירוש הר"ה הוא כעפר
סחם. כעפר שאין לו
ידעין אם עמיד לפנותו
א"ל. דקמיה בטל.
עפר ועמיד לפנותו.
והוצין חמץ ששני תבן
קמח הוא. הרי הוא
כסחם. תבן. שאין לו
ידעין אם יטלו אם לא.
דקמיה לא בטל (שם).
אבות שנפחתו יסבך על
גביו. דע"ה נפחתו חמץ
רחוק מן הדפנות ללל לז'
ויסבך על הפחת חמץ
ותמא תקרה היות שהיא
פסולה חמץ טמא ולא
מן השני. משפח בין
דפנות לטב כשר. אם יש
מן הכולל לסיכוך ד"א
פסולה. דלמטה אמות
לא חמץ למטה ממנו
דופן עוקמה. אכל כפחות
כשהיא הלכה למטה ממנו
ואין תקרה היות כאלו
היא הדופן עוקמה למטה
ואין חמץ פסול למטה
הסוכה ולא יסבך חמץ זה
(קמ"ז ע"ג).

רבינו הגנאל

א"ע"ג דביטלו לא הרי
מיטו. בטלה דעתו אצל
כל אדם שאין אדם נוטל
במקום עפר ואבנים, ריחם
וכסותו. תבן וביטלו הרי
מיטו וכל ענין עפר
וביטלו. טעם שהסכים
שלא ליטלו מיסם לעולם.
תבן ואין עמיד לפנותו
ועפר סחם. מחלוקת ר'
יוסי ורובן. ל"ה יוסי בטל
לרובן לא בטל. דתנן
בית שמיטלו עפר [ד"א]:
תבן או צורות וביטלו.
דיוטלו מיהו מרובתני
ויבטלו מכלל שאם
כיוטלו מפרשים אלא בסחם
אין מביטלו. ותו ע"ה.
ר' יוסי אומר תבן ואין
עמיד לפנותו. הרי הוא
כעפר סחם וביטלו. עפר
ועמיד לפנותו. הרי הוא
כסחם תבן ולא ביטלו.
ש"ס תבן ואין עמיד
לפנותו למאן דידן לא
בטל. ל"ה יוסי בטל. וכן
עפר סחם ל"ה יוסי בטל.
למאן דידן קמיה צורות

סוכה פרק ראשון סוכה

ד.

עין משפט
ג' רמז

כ"ד מ"י פ"ד מהל'
סוכה ה"ג י' טושי"ט
א"ת"ח מ"י מל"ג ע"ד:
כ"ה ב"מ"י שם טעם שפן
סוכה פ"ד טושי"ט שם
ומ"י פ"ד מהל' עומלת
מה הלכה ג':
כ"ו ג' מ"י פ"ד מהלכות
סוכה הלכה ג' ו' ומג
וטושי"ט שם טע"ג:
כ"ז ד' מ"י פ"ה שם הלכה
ג' טושי"ט שם טע"ג:
ט'
כ"ח ה' מ"י פ"ד שם הלכה
ד' טושי"ט שם טע"ג:
ה':
כ"ט ו' מ"י שם טושי"ט שם
טע"ג:
ל' ז' מ"י שם טושי"ט שם
טע"ג:
ל"א ח' מ"י שם הלכה טו
טושי"ט שם טע"ג י':

רבינו הגנאל (הסמך)
וכיטלו. מכלל דתקרא
לא כטלי. היתה גבוהה
מ"כ אמה והוצין יורדין
לחור כ' רואים אם צילתן
של הוצין הללו מרובין
מחמתן. כשרה. דחשבינן
אלו הוצין הן תן הכר.
היתה גבוהה עשרה טפחים
והוצין יורדין לחור עשרה
טפחים. ד' דחה רבא רבוי
אבי ואמר דירה סרוחה
היא ופסולה. [אמת] גבוהה
משפחים (הסמך) ובה
בה איצטבא כנגד דופן
האמצעית על פני כל
הסוכה. ויש כוונת איצטבא
ד' טפחים כשהוא כנגד
סוכה קטנה כשהוא כנגד
או ה"ה איצטבא מן הצד.
אם יש משפת איצטבא
ולכותל ד' אמות פסולה,
פחות מ"כ כשרה. מאי
קמ"ל דופן עוקמה. תנינא
בית שפחתו ויסבך על
גביו אם יש בין כותל
ליסבך ד' אמות פסולה.
והוצין שאני חמץ שסוים
דברוכמה דופן מעליא
היא. דפחות מ"כ אמה
היא. אבל האם שזה הדופן
גבוה יותר מ"כ אמה. ולבני
או הסוכה דופן פסולה
היא אימא לא. קמ"ל.
היתה גבוהה משפחים אמה
וכתובה באמצעיתה
האיצטבא. אם יש משפת
האיצטבא ולכותל הסוכה
ד' אמות רוח לכל רוח
פסולה. פחות מ"כ אמה
כשרה. ואתא לאשבעין
דמכשירין דופן עוקמה
ואפילו מכל רוח. היתה
פחותה מ"י וחקק בחובה
להשלימה ל"ה טפחים. אם
יש משפת חקק ולכותל ג'
טפחים [פסולה].

1) נזילה דחבר כנגד רבינו
ול"ה וסבך אבי למישר דלם
חמץ מרובה מלמטה כשרה
וחמץ רבא וכו'.

ואע"ג דביטליהו בטלה דעתו אצל כל אדם. לא דמי לארנקי דפ'
חלון (פירוש דף ע"ג). דליכא למאן דלמחר דלפילו ארנקי
מבטל מיני: ב"ת שמיילאיהו תבן או צורות וביטלו בב"ת. כך
היא הגירסא בכל הספרים כאן ובפרק חלון (דף ע"ג) דמיימי ליה

ואע"ג דביטליהו [לכולהו] משום ד' דבמבטלה
דעתו אצל כל אדם 'תבן ובטלו היו מיעוט
וכל שכן עפר ובטלו תבן ואין עמיד לפנותו
ועפר סחם מחלוקת ר' יוסי ורובן דתנן ב' בית
שמיילאיהו תבן או צורות וביטלו מבטול
ביטלו אין לא ביטלו לא ותני ע"ה ר' יוסי
אומר תבן ואין עמיד לפנותו הרי הוא כעפר
סחם ובטל עפר ועמיד לפנותו הרי הוא כסחם
תבן ולא בטיל 'היתה גבוהה מעשרים אמה
והוצין יורדין בתוך כ' אמה אם צלחם מרובה
מחמתם כשרה ואם לאו פסולה היתה גבוהה
' טפחים והוצין יורדין לתוך י' סבך אבי
למימר אם חמתם מרובה מצלחם כשרה
אל רבא 'הא דירה סרוחה היא ואין אדם דר
בדירה סרוחה 'היתה גבוהה מעשרים אמה
ובנה בה איצטבא כנגד דופן
האמצעי על פני כולה ויש
בה הכשר סוכה כשרה 'ומן
הצד אם יש משפת איצטבא
לכותל ד"א פסולה פחות
מארבע אמות כשרה מאי
קא משמע לן דאמרינן דופן
עקומה תנינא 'בית שנפחת
וסיכך על גביו אם יש מן
הכותל לסיכוך ד"א פסולה הא פחות מכאן
כשרה מהו דתימא התם הוא דחויא לרופן
אבל הבא דלא חויא לרופן אימא לא קמ"ל
'היתה גבוהה מ"כ אמה ובנה איצטבא
באמצעיתה אם יש משפת איצטבא ולרופן
ארבע אמות לכל רוח פסולה פחות
מארבע אמות כשרה מאי קא משמע לן
דאמרינן דופן עקומה היינו תך מהו דתימא
דופן עקומה מרוח אחת אמרינן אבל כל רוח
ורוח לא קא משמע לן 'היתה פחותה מ'
טפחים וחקק בה כדי להשלימה לעשרה
אם יש משפת חקק ולכותל ג' טפחים פסולה
פחות

משום ר' יוסי נקט עפר סחם דלפילו בטמא וכל חמץ לארנקי
לומר תבן ועפר שאין עמיד לפנותו ועפר סחם מחלוקת:
והוצין יורדין בתוך כ'. וז"ל כשאלתו מרובה מחמתו אמאי
כשרה הא אי קלשת היו ההוצין נופלין כדאשכחן
בעירוינו (דף ג'). גבי מקלפת סכך כחון כ' ומקלפת סכך למעלה
דפסלין הסוכה דמי קלשת לה היו לה חממה מרובה מלמטה
ועל כורחין פ"י לפי שלא יכול להתקיים הסכך בתוך עשרים
דמחמת קלישותו יבא הרוח ויפסד או יפול דאין לפרש אפילו
היה מתקיים כך הוה ליה חממו מרובה שצוה לא היו מכשירין
איך אמוראי דהתם כיון דאין ללמטה מרובה אלא על ידי
סכך של מעלה מ"כ הוה ליה סכך פסול 'מנטרף כהדי סכך
כשר ויש לומר דהכא יש לנו להכשיר יותר שיש רוב הוצין
ורחויין הן להתקיים בקל כך אם היה שם דבר הסומכת:
פחות

ואע"ג דביטליהו. לכל שבעה בטלה דעתו אצל כל אדם ואין נטילתו
נטילתו: תבן וביטלו. כפיו לשבעה: סכך ואין עמיד לפנותו. ולא
ינטרף לפנותו כל ימי המג ומיהו לא בטלו ממש כפיו: או עפר.
תנן בו סחם ואין ידוע אם עמיד לפנותו אם לאו: מחלוקת ר' יוסי
כו. וכן עפר ואין עמיד לפנותו יש

נו מחלוקת דביטלו ל"ה יוסי ומסתמא
ואפי' לא בטלו כפיו ולרובן לא בטיל.
והא דנקט עפר סחם משום כמו
ד"ה יוסי דלפ"י סחם דלא ידע אי
עמיד לפנותו או לא אמר דביטל אכל
תבן רחוי לבהמה ולהסקה או לטיט
הלך סתמיה לא בטיל אפילו לרבי
יוסי: הכי גרסינן ב"ש שמיילאיהו תבן
או לרובם וביטלו. ולענין אלהות
מן דטומאה ש"ס לה אכל טמא
לזיה בוקעת למעלה מן הגג אכל
טומאה לזיה שאין לה מלל טפח
הימנה לגג שכנגדה עד לרקיע
עומה דבוקעת ועולה וכן הלכה למשה
מסיני. והלך בית שיש בו מת או
כית מן המת ומילאוהו תבן או
לרובם וביטלו היין לזיה בוקעת
אכל לא ביטלו ה' תמאן דפנייה ויש
ה' חלל: סכך ואין עמיד לפנותו ויש
הוא כסחם עפר ובע"ל. ופליג בין
תבן בין ארורות לרורות היינו
עפר וקאמר פ"ק דלרין ביטלו ואל'
ר' יוסי תבן או ידוע שאינו עמיד
לפנותו הרי הוא כעפר מלאו ורורות
אפי' סתמא דלא ידע אי עמיד
לפנותו אי לא מסתמא בטל אלא אי
ידוע דעמיד לפנותו דהיהו הו' כסחם
עפר ולא בטיל. אלמא תבן וביטלו
לפנותו הרי הוא כעפר דביטל תבן
סחם ועפר ועמיד לפנותו כדלי ע"ה
לא בטיל תבן ואין עמיד לפנותו ועפר
כיוצא בו או אפי' עפר סחם מחלוקת
לרבי יוסי טע"ל: והוצין. של סכך
ראשיתו תלמידי: אם נלמס. של
אוחס הוצין מרובה מחמתם אי יש
שקלף ליה לסכך העליון: כשרה.
דמינן עשרים מהן ולמטה: סכך
אבי' למימר. די היכי דנגובה
לא ממעטין להכשיר היכא שמתנן
מרובה מלמחן כנמוכה נמי לא
ממעטין לפסול ואם חמתן מרובה
מלמחן כשרה כה שששה דופן האמצעי.

דקמיה לא בטל (שם).
אבות שנפחתו יסבך על
גביו. דע"ה נפחתו חמץ
רחוק מן הדפנות ללל לז'
ויסבך על הפחת חמץ
ותמא תקרה היות שהיא
פסולה חמץ טמא ולא
מן השני. משפח בין
דפנות לטב כשר. אם יש
מן הכולל לסיכוך ד"א
פסולה. דלמטה אמות
לא חמץ למטה ממנו
דופן עוקמה. אכל כפחות
כשהיא הלכה למטה ממנו
ואין תקרה היות כאלו
היא הדופן עוקמה למטה
ואין חמץ פסול למטה
הסוכה ולא יסבך חמץ זה
(קמ"ז ע"ג).